

ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. může o úpravu pachtovného žádati pachtýř hospodářských celků, jako jsou dvory, statky nebo usedlosti, nepřesahuje-li výměra zemědělské půdy 250 ha. Již z tohoto všeobecného doslovu vyplývá, že zákon nerozeznává, zda má pachtýř jeden či více hospodářských celků v pachtu, ani zda je má od jednoho či od více propachtovatelů, ani, zda jsou v témže okrese, či v okresích různých, nýbrž že jediným rozhodujícím měřítkem pro jsoucnost pachtýřova nároku je výměra zemědělské půdy v jeho rukách soustředěné. V tom má pravdu stěžovatel, že i nájemce několika hospodářských celků může žádati o úpravu pachtovného; podle znění cit. ustanovení však jen potud, pokud výměra zemědělské půdy, t. j. jejich zemědělské půdy nepřesahuje 250 ha. Tomuto názoru nasvědčuje i ustanovení § 1 vládn. nař., kde se rovněž nečiní rozdíl, zda má pachtýř spachtované pozemky od jednoho vlastníka nebo jednotnou smlouvou, či od více vlastníků, ani, kde jsou, klade však podmínku maximální výměry jejich 8 ha, t. j. nejen vlastních, nýbrž i se spachtovanými dohromady a další podmínku, že je sám nebo se svou rodinou obdělává. I kdyby v případě § 7 byly spachtované objekty každý v obvodu jiného okresního soudu, nemůže býti na závalu úpravě pachtovného z každého objektu, pakli celková výměra zemědělské půdy, kterou pachtýř má v pachtu, tedy nikoli jednotlivého hospodářského celku, jak se domnívá stěžovatel, jest pod 250 ha. Kdyby měl býti názor stěžovatelův správný, mohl by žádati za úpravu pachtýř, který má v řadě objektů spachtováno po případě několik tisíc ha půdy, byl by však z práva toho vyloučen ten, kdo v jednom celku má třeba jen málo ha přes 250 ha zemědělské půdy. Není třeba blíže se zabývatí otázkou hospodářské síly pachtýřovy, když vládní nařízení samo určuje podmínku pro úpravu pachtu ve výměře půdy, ovšem podle důvodové zprávy zřejmě posuzujíc hospodářskou sílu pachtýřovu podle výměry půdy spachtované.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs vytýká napadenému usnesení, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu první stolice, nezákonnost. Leč neprávem, poněvadž rekursní soud nevyložil předpis § 7 vládního nařízení protizákonně, uznáv, že je rozhodná úhrnná výměra zemědělské půdy všech hospodářských celků, soustředěných v ruku téhož pachtýře.

Čís. 13301.

Zákon ze dne 6. června 1924 čís. 128 sb. z. a n. se nevztahuje na úvěrovou pohledávku okresní hospodářské záložny, jež vznikla před účinností tohoto zákona a byla za jeho účinnosti jen uznána.

(Rozh. ze dne 22. února 1934, R I 1241/33.)

Při roku k rozvrhu nejvyššího podání za exekučně vydraženou nemovitost přikázal exekuční soud zbytek nejvyššího podání Okresní hospodářské záložně v Ř. Proti tomu vznesl odpor hypotekární

věřitel: Hospodářské skladištní družstvo v B. a odůvodnil odpor tím, že právní jednání, které je základem pohledávky Okresní hospodářské záložny v Ř., jest nicotné, protože odporuje předpisům §§ 7, 8, 13 zák. čís. 128/1924 sb. z. a n. Soud první stolice odpor zamítl. Důvody: Jest sice pravda, že podle § 13 zák. čís. 128/1924 sb. z. a n. není dovoleno zakládati průmyslové podniky a v nich se zúčastniti, provozovati bankovní obchody přes meze tohoto zákona; avšak zákon nikde neustanovuje, že jednání, přičící se těmto předpisům, jest neplatné. Jest míti za to, že i kdyby právní jednání, které jest základem pohledávky Okresní hospodářské záložny v Ř. bylo předsevzato za platnosti zákona a bylo učiněno proti předpisům zákona, může míti za následek odpovědnost příslušných funkcionářů záložny, nikoliv neplatnost pohledávky, pro kterou bylo zřízeno na nemovitosti dlužníka právo zástavní a z části vydobyť exekuční titul. Rekursní soud nevyhověl rekursu Hospodářského skladištního družstva.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů potud, pokud jimi bylo rozhodnuto o odporu proti přikázání zbytku nejvyššího podání Okresní hospodářské záložně v Ř. a odkázal odporovatele s jeho odporem na pořad práva (§ 231, druhý odstavec, ex. ř.).

Důvody:

Především je rozhodno, zda úvěrová pohledávka Okresní záložny hospodářské v Ř. za dlužníkem vznikla před účinností zákona ze dne 6. června 1924 čís. 128 sb. z. a n. Vznikla-li před tím a šlo-li podle úvěrního prohlášení ze dne 18. září 1924 jen o její uznání, nevztahují se na tuto pohledávku vůbec předpisy zákona čís. 128/1924 sb. z. a n. Teprve, kdyby bylo zjištěno, že pohledávka vznikla již za účinnosti tohoto zákona, bude lze řešiti otázku, zda šlo při poskytnutí úvěru dlužníku o jednání nicotné. Při tom bude vzhledem k ustanovení § 10 zákona čís. 128/1924 přihlédnouti především k jednacímu řádu Okresní záložny hospodářské v Ř. Není tu proto dostatečného skutkového podkladu, aby ihned o odporu mohlo býti rozhodnuto, nýbrž závisí rozhodnutí to na zjištění sporných skutečností (§ 231 ex. ř.), a bylo proto rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 13302.

K exekučnímu zabavení svršků, jež nejsou v dlužníkově držení, byvše podle soudního příkazu vzaty do uschování, jest zapotřebí svolení soudu povolivšího uschování. Souhlas není již v povolení exekuce zabavením uschovávaných svršků. Došlo-li k zabavení bez tohoto souhlasu, jest osoba, pro niž bylo uschování povoleno, oprávněna si stěžovati do výkonu exekuce a domáhati se zrušení exekuce.

(Rozh. ze dne 22. února 1934, R I 1327/33.)

K návrhu obce T. bylo povoleno proti dlužníku prozatímní opatření, za něhož byly vzaty věci do uschování. Napotom byla povolena Dr. Z-ovi exekuce k vydobytí peněžitě pohledávky zabavením oněch